

This question paper consists of 30 questions and 8 printed pages.

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୋଟ 30 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି ଏବଂ 8 ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ଅଛି ।

Roll No.

ରୋଲ୍ ନମ୍ବର

Code No. 60/S/A/OR

କୋଡ୍ ନମ୍ବର

Set - A

PSYCHOLOGY
(ମନୋବିଜ୍ଞାନ)
(222-OR)

Day and Date of Examination

ପରୀକ୍ଷା ତାରିଖ ଓ ଦିନ

Signature of Invigilators

ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର

1.

2.

General Instructions :

- 1
- Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2
- Please check the Question Paper to verify that the total pages and the total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3
- For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question i.e. (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
- 4
- All the questions including objective type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective type questions.
- 5
- Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 6
- Write your Question Paper code No. **60/S/A/OR-A** on the Answer-Book.
- 7
- The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷସୂଚନା

- 1 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ଉପରେ ଥିବା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ତୁମର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖ । (ଗୋଟିଏ କୋଠାରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ରହିବ)
- 2 ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ପାଇବା କ୍ଷଣି ସେଥିରେ ଥିବା ମୋଟ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ମୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଏହି ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିନିଅ । ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମାନୁସାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖ ।
- 3 ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନରେ (A), (B), (C) ଓ (D) ଭାବେ ଚାରୋଟି ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ତର ଅଛି । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ବାଛି ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଲେଖ ।
- 4 ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କରିବାପାଇଁ ଅଲଗା ସମୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।
- 5 ଉତ୍ତର ଖାତାରେ କୌଣସି ସଂକେତ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖିଲେ ତୁମକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବ ।
- 6 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା କୋଡ୍ ନମ୍ବର **60/S/A/OR-A** ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଖାତାର ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।
- 7 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଦୁଇ ଭାଷାରେ ଉପଲବ୍ଧ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ରୂପାନ୍ତରକୁ ମାନ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।

PSYCHOLOGY

(ମନୋବିଜ୍ଞାନ)

(222-OR)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

ସମୟ : 3 ଘଣ୍ଟା]

[ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ : 100

- Note :**
- (1) All questions are **compulsory**.
 - (2) Marks for each question is indicated against it.
 - (3) For multiple choice questions, choose the correct answer among the four choices given as **(A), (B), (C)** and **(D)** and write it in your answer book.
 - (4) Questions **7-12** are short answer questions type I. Answer should not exceed **25** words each.
 - (5) Questions **13-25** are short answer questions type II. Answer should not exceed **80** words each.
 - (6) Questions **26-30** are long answer questions. Answer to these questions should not exceed **150** words each.

- ସୂଚନା :**
- (1) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।
 - (2) ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ତାହାଣ ପାଖରେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ଦିଆଯାଇଛି ।
 - (3) ଏଥିରେ କିଛି ମଲ୍ଟିପୁଲ ଚଏସ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି । ଚାରୋଟି ଉତ୍ତର **(A), (B), (C)** ଓ **(D)** ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି ବାଛି ତୁମ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଲେଖ ।
 - (4) **7** ରୁ **12** ପ୍ରଶ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତର ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର – I ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର **25** ଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
 - (5) **13** ରୁ **25** ପ୍ରଶ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତର ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର – II ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର **80** ଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
 - (6) **26** ରୁ **30** ପ୍ରଶ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁ ଉତ୍ତର ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର **150** ଟି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

1 _____ is about developing categories of objects and events. 1

- (A) Verbal learning (B) Concept learning
(C) Skill learning (D) Conditioning

_____ ବିକାଶଶୀଳ ବର୍ଗର ବସ୍ତୁ ଓ ଘଟଣା ।

- (A) ମୌଖିକ ଶିକ୍ଷା (B) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ଶିକ୍ଷା
(C) କୌଶଳ ଶିକ୍ଷଣ (D) ପ୍ରସ୍ତାପନ ଶିକ୍ଷଣ

2 _____ is a group of similar jobs in several establishments. 1

- (A) Occupation (B) Vocation
(C) Career (D) Special training

ବିବିଧ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ _____ ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟର ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ଅଟେ ।

- (A) ପେଶା (B) ବୃତ୍ତି
(C) ଜୀବିକା (D) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତାଲିମ୍

3 _____ disorder is characterized by alternating phases of depression and mania. 1

- (A) Psychological (B) Somatoform
(C) Dissociative (D) Bipolar

ବିଷାଦ ଓ ପାଗଳାମୀର ସ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା _____ ବିକୃତି ସୂଚୀତ କରାଯାଏ ।

- (A) ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିକୃତି (B) ମାନସିକ କାରଣ ଜନିତ ଶାରୀରିକ ବିକୃତି
(C) ବିଖଣ୍ଡନ ବିକୃତି (D) ଦ୍ୱି-ପ୍ରାକ୍ତିୟ ମନୋବିକୃତି

4 During _____ we selectively focus on a particular stimulus among many stimuli available to us. 1

- (A) memory (B) thinking
(C) perception (D) attention

ଆମକୁ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଉଦ୍ଦୀପକ ମଧ୍ୟରେ _____ ସମୟରେ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦୀପକ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରୁ ।

- (A) ସ୍ମୃତି (B) ଭାବନା
(C) ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଣ (D) ଅଭିନିବେଶ

5 Attitudes are positive evaluations of a person or an object. True/False 1

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଏକ ବସ୍ତୁର ସକାରାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହିଁ ମନୋବୃତ୍ତି ଅଟେ । (ଠିକ୍ / ଭୁଲ୍)

6 When two children are playing without interaction, it is called _____ play. 1

- (A) controversial (B) parallel
(C) temperamental (D) co-operative

ଦିନା କ୍ରିୟା ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଯେତେବେଳେ ଦୁଇଟି ପିଲା ଖେଳୁଥାନ୍ତି ତାହାକୁ _____ ଖେଳ କୁହାଯାଏ ।

- (A) ବିବାଦୀୟ (B) ସମାନ୍ତର
(C) ଚିତବୃତ୍ତି (D) ସହଭାଗୀ

7 How does deprivation affect personality development ? 2

ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ବିକାଶକୁ ବଞ୍ଚିତକରଣ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ?

8 Define the term 'Organization'. 2

‘ସଂଗଠନ’ ଶବ୍ଦକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

9 Write any two skills that an interviewer should possess. 2

ସାକ୍ଷାତକର୍ତ୍ତା ବା ସାକ୍ଷାତକାର ନେବା ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟିକୁ ଲେଖ ।

10 What do you understand by the term developmental tasks ? 2

ବିକାଶାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ କହିଲେ ତୁମେ କ’ଣ ବୁଝ ଲେଖ ।

11 List the necessary steps for a good career choice. 2

ଉତ୍ତମ ଜୀବିକା ମନୋନୟନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କର ।

- 12** Describe the two characteristics of middle adulthood. **2**
ମଧ୍ୟ ବୟସର ଦୁଇଟି ବିଶେଷ ଗୁଣାବଳୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- 13** Define the term interest. How does interest help in selection of proper subjects and career ? **4**
“ଆଗ୍ରହ” ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ଠିକ୍ ବିଷୟ ଓ ଜୀବିକା ଚୟନରେ ଆଗ୍ରହ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।
- 14** Briefly discuss the scope of psychology. **4**
ମନୋବିଜ୍ଞାନର ପରିସର ସନ୍ଧେପରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- 15** What are the main strategies to achieve the state of good mental health ? **4**
ଏକ ଉତ୍ତମ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହାସଲ କରିବାର ମୁଖ୍ୟ କୌଶଳଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ?
- 16** Describe the aim of meditation. State the various benefits of meditation. **4**
ପ୍ରାଣାୟାମର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । ପ୍ରାଣାୟାମର ବିବିଧ ଉପକାରିତାଗୁଡ଼ିକୁ ସୂଚୀତ କର ।
- 17** Discuss how psychological tests are used as a tool to understand human behaviour and psychological processes. **4**
ମନୁଷ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବୁଝିବାରେ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ପରୀକ୍ଷା କିପରି ଏକ ସାଧନୀ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ଆଲୋଚନା କର ।
- 18** What characteristics of motivation help us in pursuing our goals ? **4**
ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲରେ ଅଭିପ୍ରେରଣର କି କି ବିଶେଷ ଲକ୍ଷଣ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ?
- 19** Describe various advantages of being a group member. **4**
ଗୋଟିଏ ଦଳର ସଦସ୍ୟ ହେବାରେ ବିବିଧ ସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

20 Explain the role of balanced diet and sleep to achieve well being. **4**

ସୁଖମୟ ଜୀବନ ହାସଲ କରିବାରେ ସୁସମ ଖାଦ୍ୟ ଓ ନିଦ୍ରାର ଭୂମିକା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

21 What are projective measures of personality ? Discuss the use of projective technique in understanding personality. **4**

ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ପ୍ରକ୍ଷେପୀ ପରିମାପକଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ବୁଝିବାରେ ପ୍ରକ୍ଷେପୀ ପରିମାପକଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

22 With the help of relevant examples discuss the unique nature of non-verbal communication in the Indian context. **4**

ଭାରତୀୟ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଅଣବାଚନିକ ଭାବବିନିମୟ କୌଶଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଉଦାହରଣ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।

23 Describe the laws of perceptual grouping. **4**

ପ୍ରାତ୍ୟକ୍ଷୀୟ ସମୂହନର ନିୟମାବଳୀକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

24 Explain how adolescence is a period of rapid physical growth and sexual development. **4**

‘କିଶୋରାବସ୍ଥା କିପରି ଦ୍ରୁତ ଶାରୀରିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ ଯୌନ ବିକାଶର ଏକ ଅବଧି ଅଟେ’, ଆଲୋଚନା କର ।

25 Define Attribution. How it helps to understand the causes of behaviour. **4**

‘ଗୁଣାରୋପଣ’ କହିଲେ କ’ଣ ବୁଝ ? ମନୁଷ୍ୟର ବ୍ୟବହାର କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବାରେ ଏହା କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ?

26 What is psychotherapy ? Explain the main steps in the process of psychotherapy. **6**

ମନୋଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି କ’ଣ ? ମନୋଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ?

27 What is the concept of ‘Panch Koshas’ ? Explain Pranamaya Kosha in detail. **6**

ପଞ୍ଚକୋଷ କ’ଣ ? ପ୍ରାଣମୟ କୋଷ ବିଷୟରେ ବିଶଦ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

28 Explain different mental components of thinking with the help of examples. **6**

ଉଦାହରଣ ସହ ଚିନ୍ତନର ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

29 Briefly explain the term sustainable development. How can you contribute for a better environment ? **6**

‘ନିରନ୍ତର ବିକାଶ’ ସଂକ୍ଷେପରେ ବୁଝାଅ । ଏକ ଉତ୍ତମ ପରିବେଶ ପାଇଁ ତୁମେ କିପରି ଅବଦାନ କରିପାରିବ ?

30 Discuss the socio-emotional and personality development in middle childhood. **6**

ମଧ୍ୟ ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାରେ ସମାଜ-ଆବେଗାତ୍ମକ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବର ବିକାଶ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

